

LÄTI - EESTI METSA MATKARAJA MÄRGISTAMISE JUHISED

Lauku ceļotājs, 2020

Sisukord

1. Läti ja Eesti Metsa matkaraja tähised	4
2. Värvikoodid ja kirjeldus	5
3. Metsarada E11 – Juhised E-rajamärgistamiseks, tähistamiseks	6
3.1. ERA poolt jalgteede märgistamise ja tähistamise üldpõhimõtted	7
4. Märgistamise põhimõtted	8
4.1. Üldised juhised	8
4.2. Märgistuse aluspind	10
4.3. Aluspinnad kleebistega märgistamiseks	12
4.4. Märgistamised teeristidel	13
5. Olemasoleva märgistusega kattuvad märgistuskohad	14
6. Märgistamine	15
6.1. Üldised juhised	15
6.2. Värvide pealekandmine aluspinnale	15
7. Märgistuse hooldamine ja uuendamine	18
8. Vaatamisväärsuste ja teenusepakkujate juurde suunavad viidad	18
9. Märgistamise eetikanõuded ja koostöö kõigi partneritega	19
Kontaktinfo:	20
Teabeallikate loetelu	20
Lisa – märkide šabloonid	22

Programmi korraldusasutus ei vastuta selle teabe kasutamise eest.

Matkarajad ja matkaradade märgistamine

European Rambling Association (ERA) (Euroopa Rändurite Ühendus) sõnul on matkaradade tähtsus turismitööstuses viimase sajandi jooksul suurenenud. Matkaradade märgistamise ajalugu ulatub Euroopas 140 aasta taha. Märgistamise tavad on kehtinud aastakümneid neis riikides, kus ollakse uhked matkamise traditsioonide üle.

Eelnevalt kirjeldatust lähtudes on käesolev juhise eesmärk luua ühtne märgistussüsteem Metsa matkaraja jaoks Lätis ja Eestis. Juhend on mõeldud levitamiseks kõigile asutustele/organisatsioonidele, kes on seotud matkaraja loomise ja hooldamisega (riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutused, ettevõtjad ja metsade majandamisega seotud valitsusvälised organisatsioonid jne).

Matkaraja märgistamise kavandamisel ja teostamisel on oluline meeles pidada, et peamine eesmärk on aidata matkajatel matkarajal orienteeruda. Põhirõhk on matkarajal pandudnendele kohtadele, kus rada eemaldub teest, ja kohtade tähistamisele, kus matkajatele pakutakse vajalikke teenuseid - väljapääs metsast asustatud piirkonda, kus asuvad söögikohad, toidupood, ühistranspordi peatused, jne.

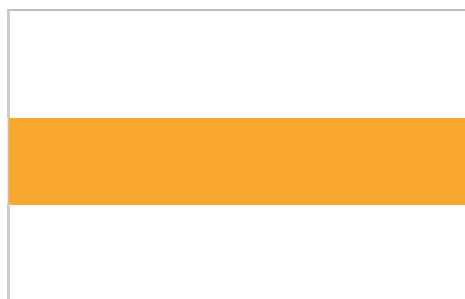
Oluline on tagada matkaraja märgistuse hea hooldamine, mille eelduseks on kõigi asjaosaliste - matkajate, ettevõtjate, vabaühenduste, riiklike ja kohalike asutuste ning kohalike elanike - edukas koostöö.

Märgistus on mõeldud konkreetsel matkarajal orienteerumise tagamiseks, samas ei tohimärgistus looduskeskkonda ja maastiku kvaliteeti halvendada.

Piltidel olevad värvid (piltidel on näited roheline, sinine, kollane ja punane värviga) omavad illustratiivset tähendust ja need kajastavad teiste Läti ja Eesti matkateede peamisi põhimõtteid.

1. Läti ja Eesti Metsa matkaraja tähised

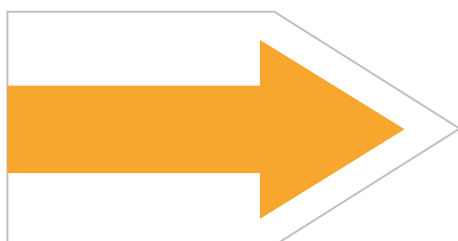
Lätis ja Eestis kulgeva Metsa matkaraja tähiseks on kolme joonega märk, mis on valge - oranž - valge, kus oranž joon on alati valgete joonte vahel (pilt 1). Iga joone mõõtmed on 150x30 mm, nende vahel pole tühja ruumi. Mõõtudest kinni pidamiseks tuleb kasutada spetsiaalseid šabloone (leiate need juhendi lisast).

Pilt 1

Kui rada muudab suunda, tuleb enne pöörde kohta paigaldada selline märk (Pilt 2):

Pilt 2

Vale liikumissuuna märkimiseks või kohas, kus otsesuunas jätkamine on võimatu (eraomand, rajalõpp, tupiktee jne) tuleb sobivasse kohta paigaldada märk (pilt 3).

Pilt 3

Pidage meeles, et matkajaid tuleb peamiselt suunata märkidega ja/või

Seevastu vale suuna märki tuleb kasutada ainult juhul, kui eelmised märgid ei ole piisavad, et tagada edukas orienteerumine matkarajal.

Võimalusel, eriti metsaaladel ja asustatud aladel, tehkepuudele, postidele, suurtele kividele ja muudele nähtavatele pindadele märgistused värvi, pintsliga ja šabloonidega. Kohtades, kus see pole võimalik või on keelatud, kasutage spetsiaalseid vihmakindlaid kleebiseid (kui selleks on sobiv pind) või maasse lükatud puitposte, millele on kleebitud valge-oranž-valge sümbol.

2. Värvikoodid ja kirjeldus

Kõikide märgistuste ühesugususe tagamiseks ja visuaalse identiteedi säilitamiseks tuleb kasutada ühtset värvikoodi

CMYK – 0/34/100/0
 RGB – 240/171/0
 PANTONE – 130C

CMYK – 0/0/0/0
 RGB – 255/255/255
 PANTONE - WHITE

- Värv võib olla kas õli- või veepõhine, kui viimane sobib välitingimustes värvimiseks.
- Värv tuleks peale kanda pintsliga, kuna enamikul juhtudel kasutatakse märgistatavate objektidena puid.

Kui antud kirjelduse järgi pole värve võimalik leida, saab sarnase värvi leidmiseks kasutada värvipaletti ja seejärel saab seda vajatava oranži värvitooni saamiseks valge värviga toonida. Värvitooni segamisel CMYK ja Pantone skaala järgi värvi- või ehitusmaterjalide kauplustes võib see oluliselt erineda, seetõttu tuleb tooni segamisel värvitoon valida vastavalt NCS-i värviskaalale 1080Y30R.

3. Metsarada E11 – Juhised E-rajamärgistamiseks, tähistamiseks

European Rambling Association'ga (ERA) (Euroopa Rändurite Ühendus) on sõlmitud kokkulepe, et Metsa matkarada saab olema osa Euroopa pikamaamatkarajast E11. Metsa matkaraja turundusmaterjalides on E11 logo juba lubatud kasutada.

- E-radade märgistamine ja tähistamine on kaks erinevat teemat. Tähistamine näitab, millist matkarada järgite. Märgistamine suunab teid mööda rada, et te ei eksiks.
- E-radade **tähistamisel** tuleb järgida järgmisi juhiseid:
 - a) E-raja logo tuleb panna matkaraja infotahvlitele, radasid kirjeldavatele trükistele (topograafiatele) ja kaartidele ning elektroonilistele allikatele.
 - b) Äärmiselt soovitatav on panna E-raja tähis suunapostidele ja mõnele puidust matkaraja viidale.
 - c) On soovitatav, et E-raja tähise mõõdud on 9x7cm või 10x10 cm. Kui proportsioon säilib, saab kasutada ka suuremat ja väiksemat suurust.
 - d) Iga E-radasisid reklaamiv väljaanne peab sisaldama ERA logo www.era-ewv-ferp.com/era/download ja ERA kodulehekülje aadressi www.era-ewv-ferp.com
- E-radade **märgistamine** toimub vastavalt konkreetsetl seda rada puudutavatele riiklikele eeskirjadele, mida E-rada järgib. Näiteks kui E-rajad kulgevad **GR-matkarajal*, on märgistuseks GR-märgistus. Kui E-rada ei kulge mööda teist rada, märgitakse E-rada vastavalt riiklikele eeskirjadele ning ERA tähistamise ja teekonna märgistamise üldpõhimõtetele.
- **Infotahvlid** peavad järgima neid norme:
 - a) ERA logo, sh veebisaidi aadress (bit.ly/e-paths)
 - b) E-raja logo, E-raja QR kood
 - c) Euroopa kaart (väike)
 - d) Kohalik kaart (suur)
 - e) Füüsilised andmed, nt kohaliku E-raja kirjeldus, pikkus, kõndimiseks kuluv aeg, tõusud, fotod
 - f) Vastutav liikmesorganisatsioon
 - g) Vähemalt kaks keelt

Laadige alla E-raja teekonnamärgised:

www.era-ewv-ferp.com/walking-in-europe/e-paths/e-paths-marking/

Steen Kobberø-Hansen
ERA E-radadekoordineerimisrühm

**GR on rahvusvaheline jalgsi matkaradade võrgustik Euroopas, enamasti Prantsusmaal, Belgias, Hollandis ja Hispaanias. Ainuüksi Prantsusmaal kulgevad rajad umbes 60,000 kilomeetrit.*

3.1. ERA poolt jalgteede märgistamise ja tähistamise üldpõhimõtted

- Teetähised tuleb paigutada matkaraja kulgemise suunas nii, et need on eemalt selgelt nähtavad.
- Teetähised tuleb asetada objektile nii, et kogu tähis on läheneva kõndija vaatevinklist nähtav, tagades, et tähise pind moodustab matkaraja tasapinnaga enam kui 45° nurga.
- Matkarada tuleb tähistada mõlemas suunas kahe selgelt eristatava märgisega. Kumbki nendest märgistest tuleb paigaldada ainult ühe suuna suhtes.
- Ristmikud on kohad, kus rajad ristuvad, liituvad või üksteisest eralduvad. Märgistuse tegemisel tuleb erilist tähelepanu pöörata ristmikule, kus kõndija võib kogemata märgistatud teelt lahkuda. Sel põhjusel tuleb kõik ristmikud tähistada mõlemas suunas.
 - a) Õiget suunda näitav tähis tuleb paigutada mitte rohkem kui 10 m pärast ristmikku nii, et see on ristmikult selgelt nähtav ja osutab ühemõtteliselt suunamuutusele. Seda tähist nimetatakse juhttähiseks.
 - b) Õigele teekonnale tuleväikese vahemaa möödudes paigaldada veel üks tähis. Seda nimetatakse kinnitustähiseks.
- Pikkadele ristmiketa lõikudele tuleb paigaldada kinnitustähised. Kaugus ei tohi ületada 250 m. Keerulisel või mägisel maastikul tuleb seda vahemaad lühendada.
- Kui märgistatud matkarada pöörab teisele teele või muudab järsult suunda, tuleb kasutada noolt, kus noole ots näitab uut suunda.
- Suuremat tähelepanu tuleb pöörata matkaradade tähistamisele asustatud aladel, eriti asustatud aladest väljuvatel lõikudel.
- Märgistatud matkarada tähistavad suunatahvlid või viidapostid tuleb paigutada matkaraja algus- / lõpp-punktidesse, ristmikule ja mujale vajalikesse kohtadesse matkarajal.
- Viidapostid ja suunatahvlid peavad tähistama ühte või mitut sihtkohta märgistatud matkarajal ja vahemaad kilomeetrites (miilides) või tundides. Kui sihtkohta näidatakse viidapostil või tahvil, tuleb seda näidata ka kõigil teistel järgnevatel viidapostidel või tahvritel, kuni jõutakse sihtkohta.

ERA-EWV-FERP 2015

4. Märgistamise põhimõtted

4.1. Üldised juhised

- Märgistused peavad olema kaugusest selgelt näha. Soovitatav on asetada need umbes 1,50 - 1,60 m kõrgusele maapinnast.
- Matkarada tuleb märgistada mõlemas suunas;

Pilt 4. Matkaraja kasutamiseks mõlemast suunast tuleb märgistused paigaldada viisil, et need oleksid nähtavad mõlemalt poolt.

Pildid 5,6. Peenikestel puudel või muudel väikse ümbermõõduga pindadel tuleb värv peale kanda nii, et värv katab ümberringi kogu pinna.

Pildid 7,8. Kui märgi pind on rajaga paralleelne (näiteks - viit või kivi) ja see on matkarajalt hästi nähtav, siis piisab, kui kasutada ainult ühte tähistusmärki.

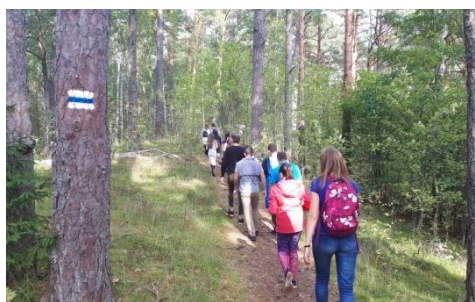

Pildid 9,10. Kivi või viit (kleebised), mis on matkarajaga paralleelsed. Märgistus võib olla ühel tasapinnaga (matkarajaga paralleelselt).

- Kahe märgi vaheline kaugus keerulises piirkonnas (asustatud kohad, paljude erinevate radadega metsarada jne) peab olema piisavalt lühike, et järgmine märk oleks eelmise juurest nähtav, kuid mitte rohkem kui 250 m.

Pilt 11. Märgistustähised peavad asuma sellisel kaugusel (mitte rohkem kui 250 m), et matkajal ei eksiks. Enamik neist asub tavaliselt ristmikel ja raja haruteedel. Kui mõnda aega ristmikku pole, tuleb kasutada kinnitusmärki.

Pilt 12. Märki peab olema kaugelt hästi näha. Põõsad, taimed või teised puud ei tohiks seda varjata. Märgistamist on soovitatav teha suve keskel, kui loodus on kõige lohkavam. Männimetsas on võrreldes teiste metsatüüpidega kõige parem nähtavus.

- Juhtudel, kui matkarada kulgeb hästi mõistetavas “koridoris” (kallas, metsatee, rada, asustatud piirkonna tänav jne), tuleb kasutada kinnitusmärkiainult segadust tekitavates kohtades nagu ristmik, raja haruteed ja kohad, kus suund muutub.
- Kohtades, kus on infostendid koos matkaraja teabega, peab olema viit, mis näitab lähimat suunda matkarajani.
- Enne marsruudi tähistamise alustamist tuleks jälgida ilmateadet. Ära märgista vihmase ilmaga! Kui värv ei jõua ära kuivad ja vihma hakkab sadama, siis veepõhised värvid võivad laiali valguda või peseb vihm märgistuse maha. Värv on soovitatav looduses pindadele kanda ainult siis, kui õhutemperatuur on üle +10°C.

4.2. Märjistuse aluspind

Pildid 13,14,15. **Puud.** Märjistamiseks sobivad kõige paremini kuused, mustad lepad ning siledade tüvedega puud ja põõsad. Raja tähistamise ettevalmistamisel arvestage, et sellel matkarajal on kõige tavalisemad männid ja kuused. Mändidele tähistuste kandmisel kulub rohkem värvi kui sileda koorega puudele.

Pilt 16. **Kivid.** Võimaluse korral on soovitatav valida sileda pinnaga kivid, mis asuvad avatud aladel ja on hästi nähtavad (suvel ei varja neid hein ja põõsad).

Pildid 17,18. **Infostendid, viidad ja sarnased objektid.** Värv tuleb kanda kohtadesse, kus see ei häiri ega kata juba olemasolevat teavet. Objekti haldaja peab selleks eelnevalt nõusoleku andma.

Pildid 19. **Infrastruktuuri-objekt looduses ja asustatud piirkondades.** Objekti haldaja peab selleks eelnevalt nõusoleku andma.

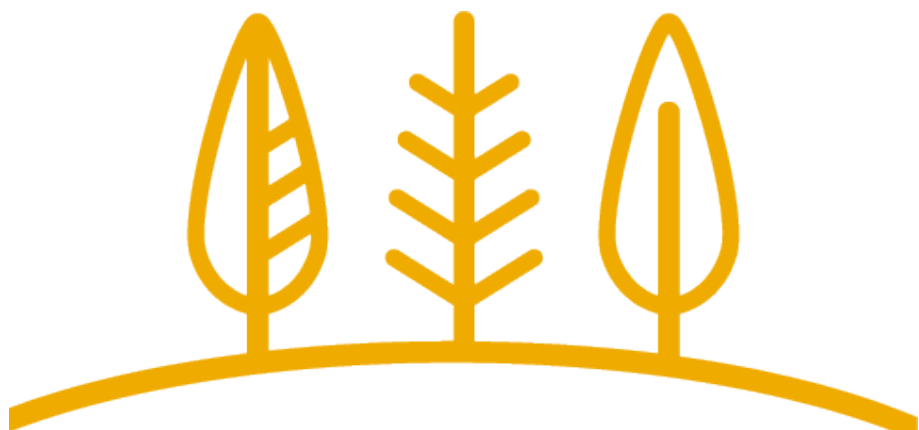
Pilt 20. **Majad, hooned jne.** Objekti haldaja peab selleks eelnevalt nõusoleku andma, vältige toiminguid, mis vähendaksid objekti väärtust.

Pilt 21. **Teepind (asfalt).** Matkaraja märgistuse pealekandmine objekti haldaja eelneva heakskiiduta on keelatud.

Pilt 22. **Alumine kiht (paas).** Merepõhja samasügavusjoon (paekivi). Seda põhimõtet kasutatakse ainult Eestis üksikutes kohtades, kuid sellist markeerimise võimalust kasutada võimalikult vähe. Pole alati nähtav.

4.3. Aluspinnad kleebistega märgistamiseks

Kasutage samu üldpõhimõtteid, mida eespool mainiti. Kasutage peamiselt liikluskirjelduste ja muude olemasolevate suunaviitade, valgustuspostide, valgusfooripostide ja muude tehniliste objektide pindu. Kleebised tuleb paigaldada nii, et need oleksid nähtavad mõlemalt poolt. Jälgida tuleb kleebiste sagedust. Kõige tähtsam on see, et kleebised tuleb ristteel õigesti paigaldada, nagu eespool kirjeldatud.

Pildid 23,24. Kleebised näitavad suunda ja on mõlemalt poolt tulevatele matkajatele hästi nähtavad.

Pilt 25. Liikluskirjelduse all olev ristiga kleebis näitab, et matkarada selles suunas edasi ei lähe.

Pildid 26,27. Kleebis liikluskirjelduse all näitab, et matkaja on õigel teel.

Pildid 28,29. E11 raja kleebised koos metsa matkaraja kleebistega.

4.4. Märjastamised teeristidel

- Oluline on pöörata erilist tähelepanu sellistele kohtadele, kus õige matkarada võib jääda matkajale märkamata. Kõik ristmikud peavad olema tähistatud mõlemas suunas;
- Pärast iga ristmikku peab võimalikult lähedal olevale pinnale panema matkaraja õiget suunda kinnitava märgi. Lisaks sellele peab eelmisele märgile järgnema lisamärk juhuks, kui esimene märk saab kahjustada / on hävinud;
- Kui matkarada järsult oma suunda muudab, on oluline kasutada noolt, mis näitab pöördepunkti. Võimaluse korral soovitatakse sildid panna looduslikele elementidele. Kui see pole võimalik, tuleb paigaldada spetsiaalne märk;
- Äärmiselt oluline on selgelt tähistada kohad, kus matkarada suundub asustatud punkti ja vastupidi. Kasutada saab juba olemasolevaid viitasid, lisades neile matkaraja märgistuse (kleebised või värvitähised, sõltuvalt olukorrast). Kui olemasolevaid viitasid pole, soovitatakse paigaldada uus märk.

Pilt 30

Pilt 31

Pilt 32

Pilt 33

Pilt 34

5. Olemasoleva märgistusega kattuvad märgistuskohad

Kui matkarada kattub teiste varem märgistatud matkaradadega, soovitatakse võimalusel kasutada märgistamiseks sama objekti.

Juba märgistatud objektide (puud, kivid jne) kasutamisel tuleb uus märgistus paigaldada viisil, mis näitab selgelt, et seda punkti läbib kaks (või enam) matkarada. Varasemat märgistust või selle osi ei tohiks uute märgistuste tegemiseks kasutada.

Juhtudel, kui plaanitakse kasutada olemasolevate varasemate märgistustega tööstuslikke elemente, näiteks valgustiposte, on oluline jätta vana ja uue märgistuse vahele vähemalt üks cm tühja ruumi.

Pildid 35,36. Kui matkaraja mõned osad kattuvad mõne teise matkarajaga, tuleb uus märgistus kanda juba olemasoleva märgi kohale, alla või kõrvale, olenevalt igast olukorrast.

NB! Projektipartnerid Eestis

Kohtades kus Metsa matkarada kattub olemasoleva RMK matkarajaga jääb ainsaks märgistuseks ja/või viidaks RMK poolt tehtud rajamärgistus/teeviit.

Täiendavad märgistused ja viidad RMK rajal ja alal ei ole lubatud!

Need osad, kus Metsa matkarada langeb kokku olemasoleva RMK rajaga, tuleb ära näidata raja kirjelduses.

Metsa matkaraja üleminek olemasolevale RMK rajale või tagasi Metsa matkarajale peab olema selgelt tähistatud, eelistatavalt täiendavate infotahvlitega.

6. Märgistamine

6.1. Üldised juhised

- Lätis ja Eestis on märgistamiseks kõige sagedamini kasutatavad objektid puud (tulenevalt meie metsade enamuspüüliikidest, peamiselt männid ja kuused) ja kivid. Sellistele puudele, kividele, liivakivi- ja dolomiidipaljanditele ning muudele loodus- ja kultuuriloolistele objektidele, mis on loodus- või kultuurimälestise staatusega, on märgistuste tegemine keelatud. Samuti ei ole lubatud tähiseid panna objektidele, millel seda staatust ei ole, kuid millel on kohalik tähtsus ja / või millel on esteetiline või vaatepildiline väärtus.
- Võimaluse korral on soovitatav panna märgistus puudele ja kividele, mida on kaugelt hästi näha, eemaldades võimalusel mittevajalikud põõsad, mis neid varjata võivad.
PS! Kaitsealadel on igasugune põõsaste eemaldamine keelatud. Valikuvõimaluse korral kandke märgistus puudele, mille pealispind on võimalikult sile, näiteks kuusk, must lepp jne. Vaatepildilise väärtusega ja kultuurimälestise staatusega puudelt okste eemaldamine pole lubatud. Eemaldatud okste kohtadele tuleb kanda spetsiaalset haavasalvi.
- Enne märgistusvärvi pealekandmist tuleb vastav koht puul hoolikalt puhastada. Selleks kasutage lihtsat terasharja.

6.2. Värvide pealekandmine aluspinnale

Värvide pealekandmine toimub kahe väikese pintsli ja eelnevalt ettevalmistatud šablooni abil (vt šablooni juhendit lisas). Üks pintsel ja üks šabloon on mõeldud valge värvi ja teine oranži värvi jaoks.

Puude märgistamisel värvitakse sümbol maapinnast 1,50 - 1,60 m kõrgusele. Võimaluse korral tuleb kõik matkarajal olevad märgistused teha samale kõrgusele, et matkaja teaks, kust neid otsida. See kõrgus on otstarbekas ka trassi hooldamisel - märgistuse võib taastada üks inimene, ilma et selleks oleks vaja lisavarustust.

Pildid 37,38. Pinnale võib kanda kolm erinevat joont, kuid seda tuleb teha hoolikalt ja sobiva pintsliga, et vältida värvide segunemist.

Pilt 39. Šabloon on vajalik märgi suuruse ja proportsioonide meelepidamiseks. Mõnikord võib olla keeruline värvi šablooniga peale kanda, kuid see on abiks võrdlemisel.

Pilt 40. Värv tuleb peale kanda pintsliga silmade kõrgusel.

Pilt 41. Enne matkaraja märgistamist on esmaste oskuste saamiseks soovitatav harjutada erinevatel pindadel. Võib kasutada ka pihustatavat värvi, kuid tuleb veenduda, et see laiali ei valguks. Pihustatava värviga märgistuse pealekandmiseks on vaja šablooni.

Pilt 42. Kask pole hea pind, kui üks märgistuses kasutatav värv on valge värv, sest see ei ole kase pealt hästi nähtav.

Vajalik varustus:

- Värvivid;
- Kergesti suletavad konteinerid värvide hoidmiseks ja kaasaskandmiseks märgistamise ajal;
- Erinevad pintslid;
- Šabloonid;
- Hari pinna puhastamiseks;
- Tööriided ja -kindad;
- Värvilahusti ja kaltsud;
- Haavasalv /-värv pealekandmiseks kohas, kust puud on lõigatud;
- Vana kott töövahendite kaasas kandmiseks;
- Kirves ja saag puude ja põõsaste märgistuskoha ümbert mahalõikamiseks;
- Selgelt tähistatud matkarajakaart või inimene, kes seda matkarada hästi tunneb.

Pilt 43

Pilt44

Pilt45

7. Märgistuse hooldamine ja uuendamine

Pilt 46. Värv, olenevalt pinnast, millele see on kantud, püsib looduses mitu aastat, kuid kord aasta-paari jooksul on soovitatav kontrollida selle objekti seisundit, millele märgistus kanti.

Pilt 47. Märgistuse uuendamiseks värvige juba olemasoleva märgistuse iga joon hoolikalt uuesti üle.

8. Vaatamisväärsuste ja teenusepakkujate juurde suunavad viidad

- Matkaraja äärde tuleb paigaldada viidad, mis näitavad läheduses asuvaid huvipakkuvaid objekte, puhkealasid ja teenusepakkujaid. Suunaviitasid on vaja siis, kui matkarada väljub suurtest asustatud piirkondadest.
- Juhtudel, kui matkarada kulgeb piki asustatud piirkonda, on vaja ühte viita, mis suunaks matkarajalt asustatud ala keskpunkti ning sellel peab olema teave (piktogrammides) seal matkajale pakutavate teenuste kohta.
- Juhul, kui mõni vaatamisväärsus või teenusepakkuja ei asu põhiraja ääres, tuleb objektiivivale teele paigaldada vastav märgistus kogu tee pikkuses.

Pilt 48

9. Märjastamise eetikanõuded ja koostöö kõigi partneritega

Märjastamisse on soovitatav kaasata kohalikud elanikud, ettevõtjad, kohaliku omavalitsuse ja turismiinfokeskuse töötajad, planeerimispiirkondade esindajad, kohalikud ühendused, entusiastid ja ka matkajad, kes on matkaraja peamised kasutajad.

Inimesed, kes märjastust peale kannavad, peavad olema matkarajaga kursis. Nad saavad jaguneda mitmesse rühma ja töö omavahel ära jagada, et muuta protsess kiiremaks ja tõhusamaks. Sirgetel matkaradadel tuleb läbi mõelda logistika, kuidas osalised ja varustus töö lõpus lähtepunkti tagasi viia. Enne märjastamisega alustamist tuleb ära kuulata juhendamist.

Pildid 49, 50. Kohalikud elanikud on kaasatud märjastamise protsessi.

Pildid 51, 52. Juhendamine enne märjastamisega alustamist.

Märjastamise protsessi käigus austame kehtivaid seadusi ja eetikat. Ärge kasutage märjastamisel objektidena suuri põlispuuid, vanu puuid, suuri kive, kultuurimälestise staatusega loodusobjekte (kaitsealune loodusobjekt) ega muid kultuurimälestise staatusega või muid olulist staatust omavaid objekte. Ärge märjastage matkaraja neid osi, mis läbivad randa, vaid märkige rannast väljumise koht ning kohad, kus matkarada läheb tagasi rannale. Märjastamise ajal tuleb jälgida, et märjastus ei vähendaks koha/maastiku kvaliteeti. Märjastamise protsessis tuleb kasutada loovat lähenemist ja loogikat.

Kontaktinfo:**Eesti Maaturismi Ühing**

Vilmsi 53g, 10147 Tallinn, Eesti

e-post: eesi@maaturism.ee

tel: +372 600 9999

www.maaturism.ee

E · E · S · T · I
MAATURISM
E S T O N I A N
RURAL TOURISM

Läti maaturismi ühing "Lauku ceļotājs" / Baltic CountryHolidays

Kalnciema iela 40, Rīa, LV – 1046, Läti

E-post: lauku@celotajs.lv

Tel: +371 67617600

www.celotajs.lv

www.baltictrails.eu/forest

Lauku Ceļotājs

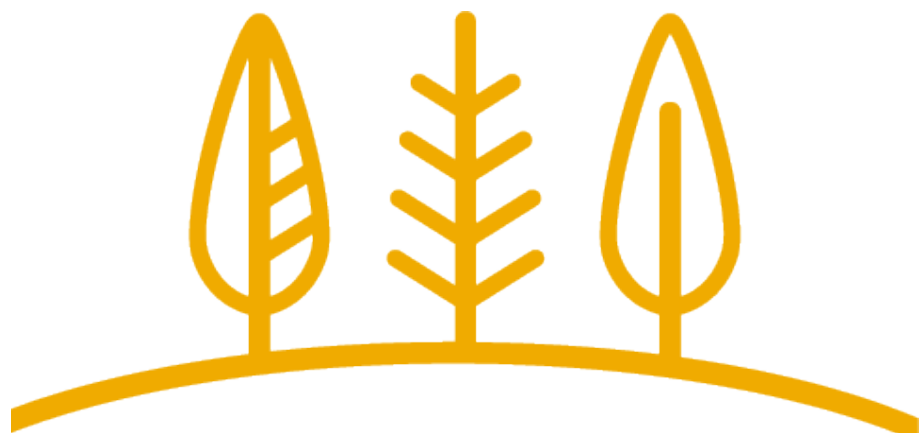
Baltic Country Holidays

Teabeallikate loetelu

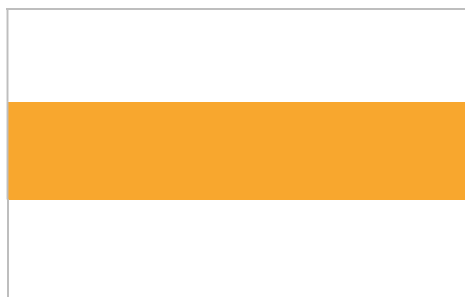
- ERA juhised E-radade märgistamiseks, viidastamiseks ja infotahvitele (2019).
Kättesaadav: www.era-ewv-ferp.com/fileadmin/user_upload/dokumenter/Walking_in_Europe/E-Paths/E-paths_marking_and_signing.pdf
- ERA üldpõhimõtted jalgradade viidastamiseks ja märgistamiseks(2015).
Kättesaadav: www.era-ewv-ferp.com/fileadmin/user_upload/dokumenter/Walking_in_Europe/Waymarking_in_Europe/General_principleswaymarking.pdf
- Den Norske Turistforening, Friluftsrådenes Landsforbund, Innovasjon Norge (2013).
Merkehåndboka. Håndbok for tilrettelegging av turruter i fjellet, i skogen og langs kysten.
FEDME (2014). El Manual de señalización de senderos GR®, PR® y SL®.
Kättesaadav: http://misendafedme.es/wp-content/uploads/2015/01/ManualSenderosFEDME_RED.pdf
- ERA (2017). Radade tähistamine Euroopas.
Kättesaadav: www.era-ewv-ferp.com/fileadmin/user_upload/dokumenter/Walking_in_Europe/Waymarking_in_Europe/ENG_WAYMARKING_2017_01.pdf
www.era-ewv-ferp.com/fileadmin/user_upload/dokumenter/Walking_in_Europe/Waymarking_in_Europe/ENG_WAYMARKING_2017_02.pdf
- Fédération française de la randonnée pédestre (2006). La Charte Officielle du Balisage et de la Signalisation.
Kättesaadav: www.ffrandonnee.fr/data/itineraires-balisage/file/Charte_Officielle_Balisage_Signalisation_2006.pdf

- Kooijman, E., Moerdijk, L. (2006). Markeren moet je leren - instructie voor vrijwilligers. StichtingWandelplatform-LAW
- Smaļinskis, J., Jakovela, A., LLTA "Lauku Ceļotājs" (2010). Vadlīnijas aktīvā tūrisma maršrutu krāsumarķējumam.
Kāttesaadav: www.daba.gov.lv/upload/File/VienotaisStils/IADT_VienStils_2011_05-markejums-takas_LC.pdf
- Lätija Eesti Ranniku matkaraja mērgistamise juhised (2017).
Kāttesaadav: https://coastalhiking.eu/g/www/cms/c00002/CoastalHiking_Marking_Guidelines_en.pdf

Fotod: J. Smaļinskis, „Lauku ceļotājs”i pildiarhiiv

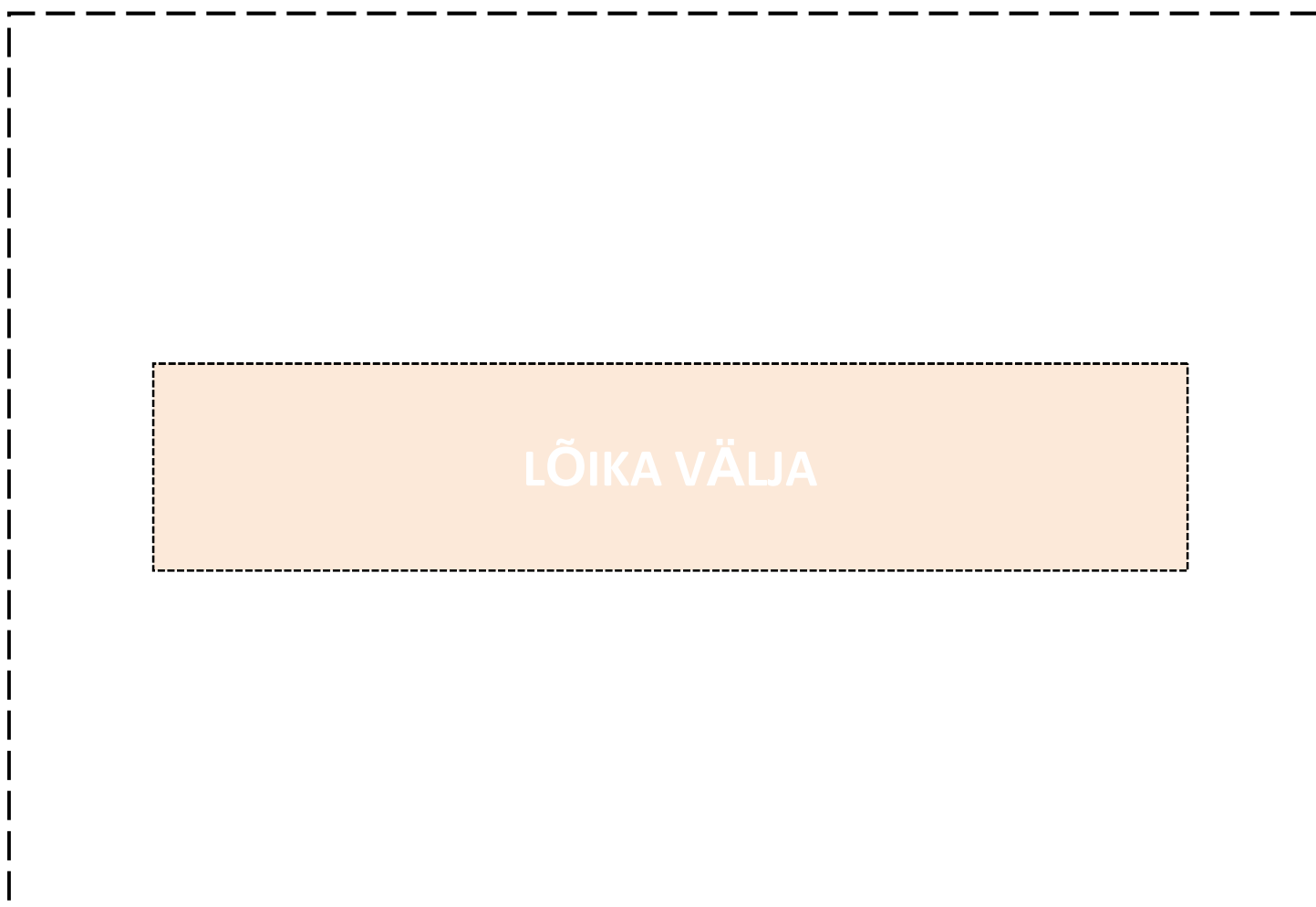

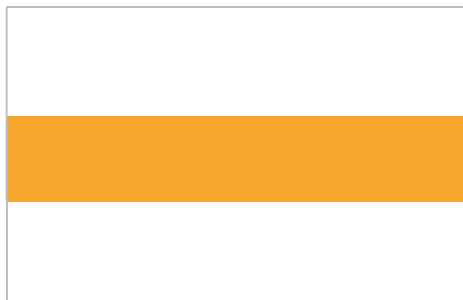
Lisa – märkide šabloonid

Märgise sümbol 150 x 90 mm

Oranži värvi šabloon, 1:1 (190 x 130 mm)

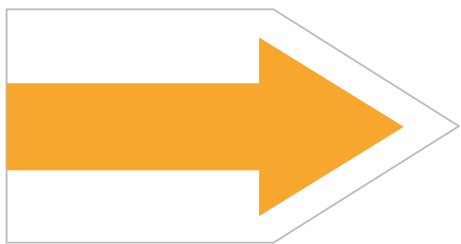

Märgise sümbol 150 x 90 mm

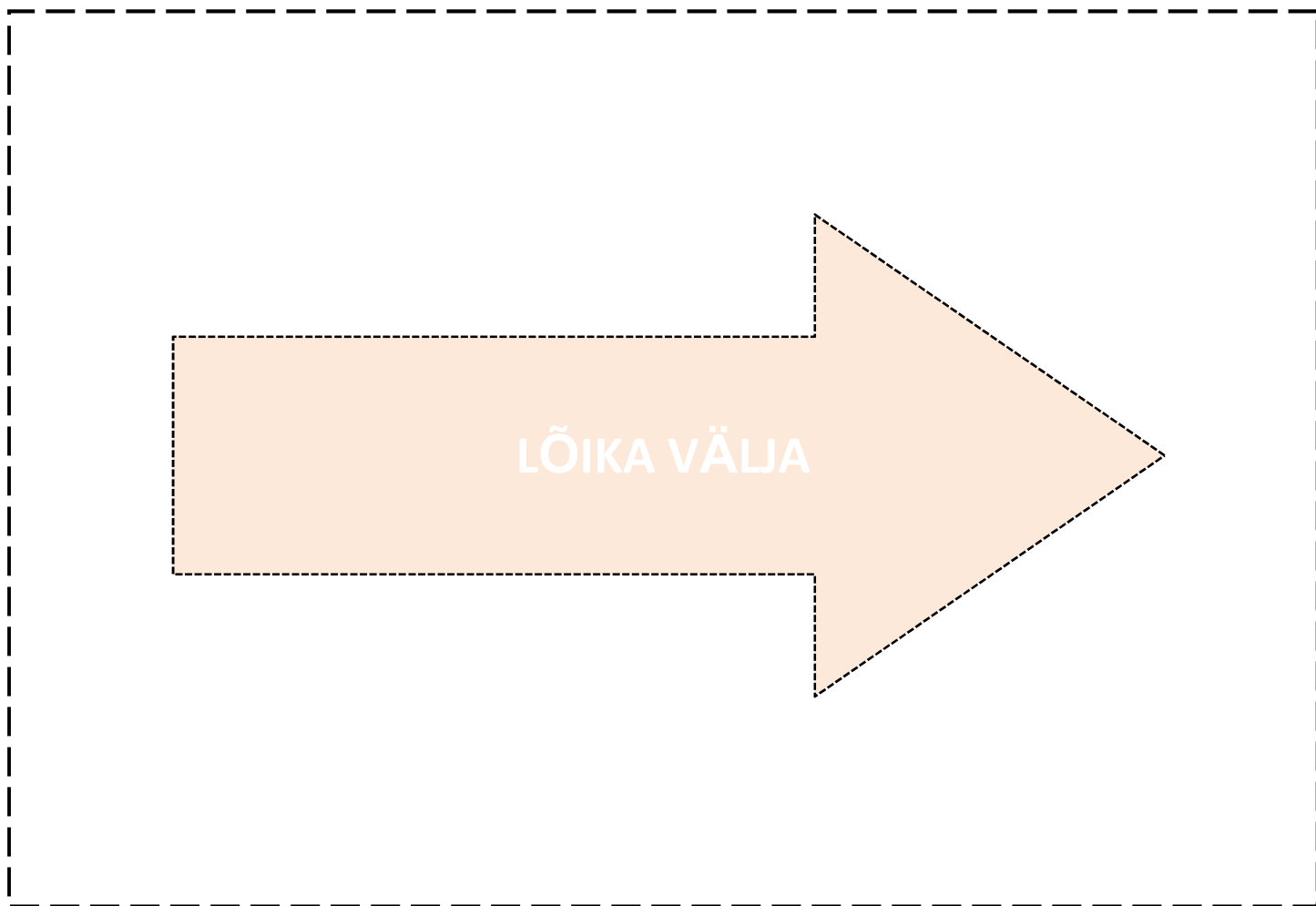
Valge värvi šabloon, 1:1 (190 x 130 mm)

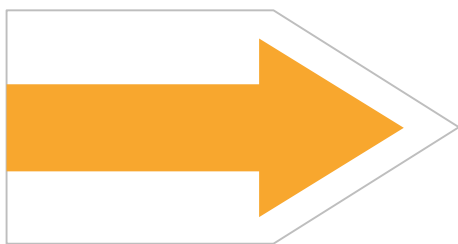

Märgise sümbol 160 x 90 mm

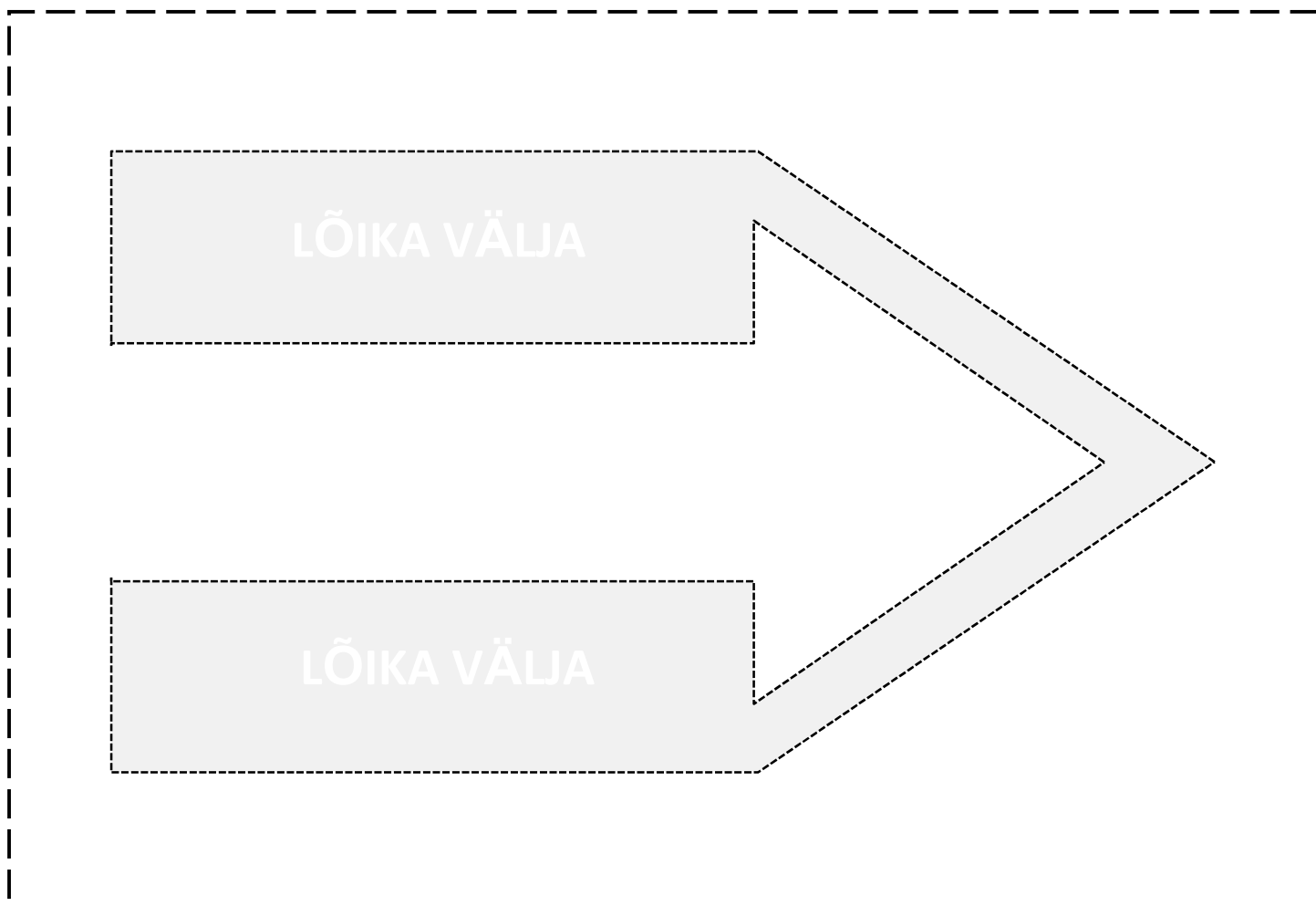
Oranži värvi šabloon, 1:1 (190 x 130 mm)

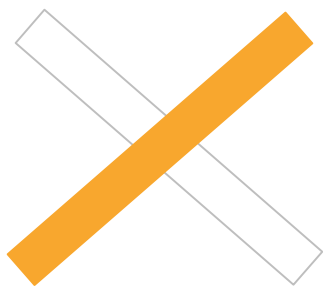

Märgise sümbol 160 x 90 mm

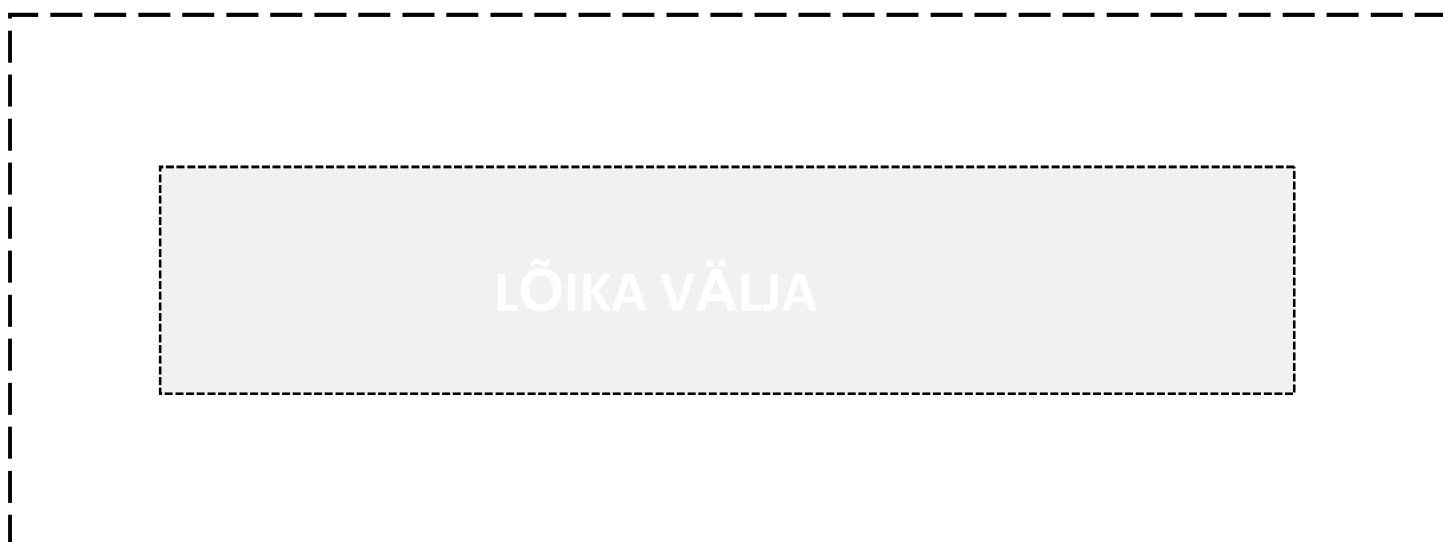
Valge värvi šabloon, 1:1 (190 x 130 mm)

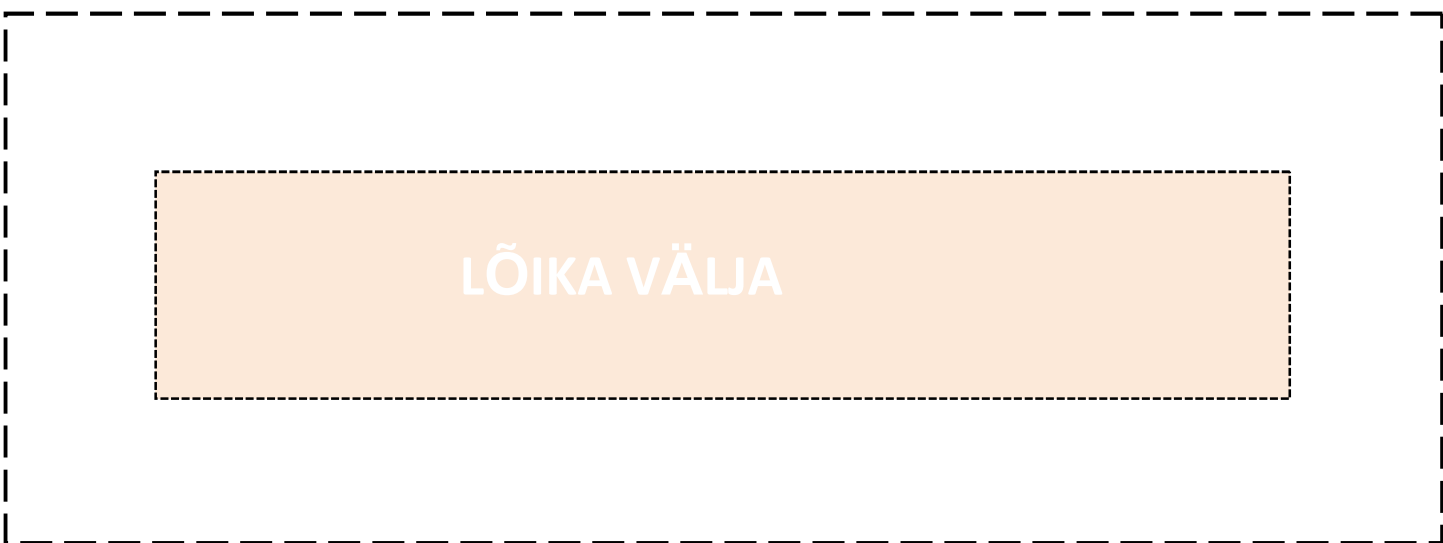

Märgise sümbol 150 x 30 mm

Valge värvi šabloon, 1:1 (190 x 70 mm)

Oranži värvi šabloon, 1:1 (190 x 70 mm)

Lisa - E11 raja kleebised koos Metsa matkaraja kleebistega

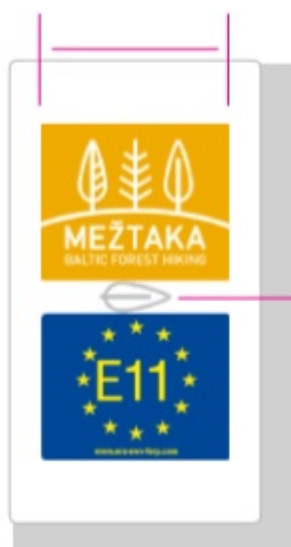

lõikejoon

Märkide vaheline minimaalne vahemaa

Min. 25. mm

Märkide vaheline minimaalne vahemaa